

18:55 17:57

על חמס"ע תשפ"ו

לפרשת השבוע



סוכות

"בסוכות תשבו שבעת ימים" הרה"ק משינאווא זי"ע היה רגיל לספר מעשה זה: באחד הכפרים דר איש עני. האיש היה פשוט מאוד אבל ירא שמים. קרה פעם אחת שבערב סוכות הוצרך לסכך לסוכה, ולרש אין כל במה לקנות סכך. הלכו הוא ואשתו היערה לתלוש בעצמם ענפי אילנות לסכך. כשהתחילו לנטות צללי ערב וחששו לבל יחללו יו"ט. תלשו את הענפים בפיהם ובשיניהם. ועשו להם על ידי כך חבורות ופצעים רבים בפיהם ובשפתותיהם. רעש גדול נעשה מזה בשמים ויצא הפסק למעלה שאברהם אבינו הראשון משבעת האושפיזין ילך אל סוכתו של העני ויראה את פניו. ויהי בליל התקדש החג ראה העני והנה איש אחד עומד בסוכתו, חשב שבודאי זהו עני שרוצה לאכול סעודת יו"ט ואמר לו: הנה אנכי הנני בעצמי איש עני ואין כל מאומה אצלי אבל אציעך ללכת אל הגביר השוכן מול ביתי ובודאי שתשיג שם לאכול לשובע. השיב לו האיש: לא באתי לאכול מלחמך ולא לקחת מאתך מאומה. אנכי אברהם אבינו ובא תי לסוכתך שתראה את פני. בשכר מצוות סוכה שקיימת במסירות נפש ובייסורים. ותיכף נעלם האיש ואיננו.

הלימוד בגיליון מוקדש.....

אלף בת jele

ניתן להקדיש ללא עלות את הגיליון

אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק רבונה משלי ג'ג



דבר תורה על הפרשה

נאמר בתורתנו הקדושה (ויקרא כג.) "בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוצאתי אותם מארץ מצרים", ובגמרא במסכת סוכה (יא:) פירשו רבותינו, שהם ענני כבוד שהקיפם הקדוש ברוך הוא לישראל, בכדי שלא תכה אותם השמש. (אבל לא הושיבם בסוכות ממש כמו שאנו עושים). ולכן כשישב אדם בסוכה טוב שיכווין שציוונו השם יתברך ליישב בסוכה זכר ליציאת מצריים וזכר לענני כבוד שהקיפם הקדוש ברוך הוא. ומובא במדרש, "וענן ה' עליהם יומם", שבעה עננים היו, ארבע מארבע רוחות העולם (כלומר מצד צפון דרום מזרח ומערב) וענן אחד מלמעלה, ואחד מלמטה, וענן אחד מלפניהם, והיה מנמיך לפנייהם ההרים, ומגביה לפנייהם הבקעות, והורג את הנחשים והעקרבים, מנקה ומסדר את הדרך לפנייהם. לכן נצטוונו ליישב בסוכה שבעת ימים.

כתב רבינו הטור, הטעם שנצטוונו לעשות סוכה בחודש תשרי, ולא בזמן יציאתנו ממצרים בחג הפסח, לפי שחודש ניסן הוא בתחילת הקיץ, ואז הדרך היא לעשות סוכה לצל, ולא הייתה ניכרת עשיית הסוכה שהיא לפי מצות הבורא יתברך, ולכן ציוונו השם יתברך לעשות הסוכות בחודש תשרי, שהוא תחילת החורף, והוא זמן הקור והגשמים, ודרך כל אדם להיכנס ולשבת בביתו, ואילו אנחנו יוצאים מן הבית ליישב בסוכה, ובוה יראה לכל שאנו עושים כן בשביל מצות המלך שצונו עלינו לעשותה.

זרזים מקדימים למצוות, לפיכך נכון להזדרז תיכף למחרת יום הכיפורים לעסוק בעשיית הסוכה, ומצוה לעשות הסוכה בעצמו ולא על ידי שליח, ואם אינו יכול לעשות בעצמו, ישתדל על כל פנים להניח בעצמו את הסכך על גבי הסוכה, ואם אינו יכול גם לסכך בעצמו, יעשה הכול על ידי אדם אחר, ויאמר לו "שלוחי אתה לעשות סוכה"



תרפ"א - תשע"ד 1920-2013

מה אומרים על העלון ?
נשמח לשמוע - 0506255911
elial@eca.gov.il



מותר לדבר בבית הכנסת רק עם ה' יתברך

בן ברטה ועלמה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

זיסים אלבס

ר' רחמים רובין	רפי גולן	איציק הרוש	זוהרה בת רחל	שושנה בת ויקטוריה	אליהו שלם בן מזל
אברהם בן שושנה	שלמה בן שושנה	יעקב אסטרוב	בן זהבה	לאה חכמן בת מרים	ברטה בת מרים

יִצְחָק הַשֵּׁמֶת יְלָדִים יְקָרִים!

"ופרוש גם עלי..." סיפור לחג
הסוכות

לגילו צריך להוסיף כמעט עוד שישים שנה, אבל גם בגיל שישים ושבע צריך מילה טובה ופרגון. "יעל", הוא קרא לביתו מהמדרגות, "בואי, בואי תראי איזה סוכה יפה יש לנו"



"יוני, קח את הקרש קצת ימינה לכוון שלי, עוד קצת למטה, זהו, זה יושב טוב". שמעון מניח את הקרש במקום, ויורד מהסולם בדילוג של שניים, אף על פי שהברך השמאלית מזכירה לו שהיא כואבת, ויש לו הפנייה לאורתופד. הוא מנער את הידיים שנצבעו בשחור, ומגלה עוד כמה שריטות באצבעות שהסכך פרגן לו. הבוקר, מיד אחרי שחרית, הוא קפץ לבסטה של איציק בשוק לקנות סכך. איציק כבר יודע לשמור לו בצד את הסכך הכי טוב שהוא מקבל מהערבי. בהמשך, יוני ואיתמר הנכדים קפצו לעזור, ועל הדרך גם לאכול, וקצת לריב, כי זה מה שעושים בחופש. והוא סחב קרשים, הרים, סידר, גרר סכך ונדקר באצבעות. עכשיו שנהיה חם והשמש התחילה לבשל לו את הראש, הוא ירד מהסולם וראה סוכה מושלמת מולו. פתאום הוא הרגיש קצת כמו ילד בן שבע וחצי שרץ לאמא להראות לה ציור של בית שצייר. לגילו צריך להוסיף כמעט עוד שישים שנה, אבל גם בגיל שישים ושבע צריך מילה טובה ופרגון. "יעל", הוא קרא לביתו מהמדרגות, "בואי, בואי תראי איזה סוכה יפה יש לנו". בעודה מטפסת במדרגות לכיוונו ועומדת כבר לידו, עבר הוריקן של רגשות בתוכו. הבת יקרה שלו, זאת שהוא כמעט לבד אחרי שיהודית אשתו עלתה לעולם הנשמות,

וכבר שלושה עשורים הם חיים יחד בקומונה משפחתית משותפת, עדיין נמצאת בחזקתו ולא עם מושא אהבתה. הוא כ"כ גאה בה, ומחכה למי שיזכה לחלוק איתה את חייו. עכשיו יעל עומדת מולו ומחמיאה לילד בן השבע שנמצא בתוכו. "נו, איך הסוכה שלנו?", עיניהם נפגשות... "נזמין אורחים?", הוא שואל בזהירות, יודע שהכול רגיש, כל מילה מרסקת ומזכירה את החסר והכאב. "כן! נזמין אורחים, אבא", היא אומרת בחיוך שלבשה באותו רגע. לא רוצה לצער אותו אחרי שהשקיע כ"כ הרבה בסוכה. זה זמן שמחתנו, לא? אורחים אבא רוצה. הכוונה לאחיה הנשואים, הכוונה לאלה שלא מבינים ולא טעמו את טעם הלבד, הבדידות, הייאוש והאכזבה מעוד הצעה לא רלוונטית. הוא מתכוון לאלה ש"הלך להם חלק" – התחתנו בגיל 20, אחרי שנה כבר היו עם ילד וממשיכים להתגלגל עם המשכנתא והחיים. והיא? היא בשגרה יוצאת לפגישות ושומעת הצעות וסגולות, ובחגים היא על תקן המארחת, המחייכת, וקצת גננת. חתן? בית? משלה? משהו אמר פה משהו? הכאפה של הבדידות נוחתת עליה בחגים ומזכירה לה כמה היא עדיין לבד. לא באמת בא לה לפגוש אף אחד, ובטח שלא לארח. אבל היא לא מסוגלת לעשות את זה לאבא שלה, שמתאמץ כ"כ הרבה. אז היא תכין מנה ראשונה, שניה ואפילו קינוח. היא תתאפר, תתלבש (בשביל מין), ורק בלילה, בשקט, כשכל הגיסות ואחרון האחיניים יירדמו, היא תבקש ממנו שם למעלה: "ופרוש גם עלי סוכת שלומך".



כידוע, האור העצום והגדול שיש בימים האלה, אין לאומות העולם ולא לכוחות הטומאה שום אחיזה בו. הם מנועים מהכל. לכן לעתיד לבוא כתוב, הקב"ה רוצה לנסות את אומות העולם, ונותן להם את מצוות הסוכה, והם בועטים ויוצאים, דהיינו אין להם אפשרות לינוק מקדושת מצוות סוכה, שנאמר "ה' בדד ינחנו". אומר רבינו ה'בן איש חי' 'בדד – ב' דד, זה נרמז בסוכה שרמוזה בב' שמות, הוי"ה ארבע אותיות, אדנות (שם א-ד-נ-י) ארבע אותיות. וכשהם משולבים זה גימטריה אמן, צ"א – רמז לסוכה שגם היא גימטריה צ"א. כ"ו מסוכה גימטריה הוי"ה, ה"ס מסוכה גימטריה אדנות. "ה' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר." במצוות סוכה וארבעת המינים הדברים מתארכים ומעמיקים ומגביהים עוף, ואין לאדם אפשרות להקיף אותם בזמן קצר כל כך

חג סוכות שמח

היהודי הקדוש - נפטר בשנת תקע"ד

הרה"ק רבי יעקב יצחק ב"ר אשר מפשיסחא – היהודי הקדוש. מגדולי תלמידי החוזה מלובלין. בלובלין היה המנהג שכאשר בא אברך חשוב הביאו אותו ליהודי הקדוש שהוא יקרו וידבר אתו בתורה. וספר כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע: כשהגיע זקני מרן מהר"ש בפעם הראשונה ללובלין, שגרו 'החוזה' שימתיק סוד עם היהודי הקדוש בזמן שהיה טרוד עם הקהל שצבא על פתחו. ומני אז, בכל פעם שהיה היהודי הקדוש מגיע ללובלין, היה זקני יוצא ובא אצלו ומשמש אותו כתלמיד את רבו. היה דרכו להיפרד מכל אוהביו בכל יום ויום קדם התפלה, כי חשש שנשמתו תצא בעת תפלתו. כשהחלו ליצר מכוונות חדשות באנגליה, אמר, שהתורה שלומדים שלא לשמה הולכת ומשוטטת באנגליה, וממנה נעשים ונוצרים מכוונות חדשות ונפלאות של התפתחות הטכניקה המודרנית.



"כל אדם המענג את השבת, יינתנו לו כל משאלות ליבו".



בגמרא יש מחלוקת האם אדם יוצא ידי חובה בסוכתו של חברו רבי אליעזר אומר, כשם שאין יוצא בלולב של חברו לא יוצא גם בסוכת חברו. וחכמים אומרים, בסוכה יוצא כי כתוב "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות כל ישראל ראויים לשבת בסוכה אחת". וכך פסק מרן שיוצאים – בסוכה שאולה וכן יוצאים בשל שותפות. כי כל ישראל בסוכה אחת יכולים לשבת רק אם יושבים בזה אחר זה רש"י. כתוב ברמ"א שאדם לא ישב בסוכת חברו שלא מדעתו ואע"פ שלא פוגעים בסוכה, מסביר המשנב"ר שזה מפריע למגורים בסוכה. שאדם לא רוצה שיראו מה אוכל וכד'. אמנם אם בעל הבית לא בסוכה – אין בזה איסור. כי נוחא לאינש דלעביד מצוה בממוניה. והוסיף כה"ח סברה נכונה משלו שזה דווקא בסוכה פשוטה, אבל בסוכה מקושטת זה – מפריע אפילו לא בנוכחות בעל הבית. ולכן לדינא, אף שסוכה שאולה מותר אעפ"כ ישאל ממנו רשות.



מעשה שהיה



**"ולקחתם לכם ביום הראשון" ראשון לחשבון עוונות [מדרש תנחומא] ידוע
חידושו של הגאון מווילנא, על המשנה באבות [ג, א] "ולפני מי אתה עתיד
ליתן דין וחשבון" והקשה הגאון מהי הכפילות שבדברי התנא "דין
וחשבון"? "וביאר הגאון מווילנא שהם שני עניינים נפרדים, אדם שח"ו עשה
עבירה, ראשית כל ידונו אותו בבית דין של מעלה על גוף העבירה כיצד
עבר על ציווי ה', ואח"כ עושים חשבון על הזמן כמה זמן לקח לו לעשות את
העבירה, אם אורכה היה עשר דקות יתבעו אותו בשמים גם על עשר דקות
האלה בהן הוא יכל ללמוד תורה ולעשות מצוות, ולא עשה. זהו "דין
וחשבון", "דין" זה על גוף העבירה, "וחשבון" על זמן העבירה. ביאר הגאון
רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל הנה כשמגיע יום כיפור אדם עושה תשובה
מיראה וממילא העבירה שעשה במזיד הופכת להיות שוגג, אך עדיין יש
תביעה עליו על "הזמן" שהרי על אף שהעברה הפכה לשוגג אך הזמן הלך
לריק והיה באפשרותו בזמן הזה לעשות מצווה ולא עשה, כך ש"החשבון –
הזמן, לא מתכפר לו. אך כשאדם עושה תשובה מאהבה הרי העברה הופכת
למצווה ולזכיות וא"כ לא רק ש"הדין" – העבירה עצמה נהפכה לזכות, הרי
גם ה"חשבון" – זמן העבירה מתכפר, היות והעבירה הפכה למצווה ונמצא
שבזמן הזה עשה מצווה). (מאוצרותיהם של מגידים)**



בני לילה קדימות

בחור ישיבה הגיע בחול המועד סוכות ב12:30 לבית הכנסת להתפלל שחרית, ניגש אליו אדם ואמר לו: אתה לא מתבייש להתפלל בחג בשעה כזו?? ענה לו הבחור: "תפילה זה מדרבן, לישון בסוכה זה מדאורייתא"



נלקט מהספר 'מאור החיים' לתלמיד רבינו משמו - על פי ההלכה מספיק שיהיו שלושה דפנות לסוכה, והדופן השלישי מספיק שיהיה ברוחב טפח. ויש ללמוד מזה, כי הרי במקרה שיש שני דפנות והשלישית הוא טפח, זה נראה כצורת אות פ"א סופית "ף", וגם כשאדם פושט זרועו וכופף אותה הרי דומה צורתו לאות "ף", והרמז בזה הוא, שעד סוכות ימינו של הקב"ה היתה 'פשוטה' לקבל שבים, ועכשיו שחזרנו בתשובה, הקב"ה כופף ידיו כביכול לחבק אותנו כשאנחנו נכנסים לסוכה". • סוד הסוכה הם פלאי פלאים, שהסוכה אינה מה שאתה רואה בעיניך שהם קנים והדס, אלא תיבת סוכה היא ממש שם ה' ואדנות. "האותיות ו' כ' =26] שבאמצע תיבת סוכה, הן בגימטריא כמספר שם הוי"ה [26]. וגם האותיות ס' ה' - האות הראשונה והאות האחרונה - הם כמספר שם אדנ"י". • נתן לנו שבעה ימים של סוכות ושבעה ימים של פסח, לזכות באלו הימים הרבה שכר לעולם הבא. ואמרו חכמינו שמאחר שעת הקיץ בא ויש חולאים רבים בסיבת החום, נתן לנו ה' שבעה ימי פסח שהם ימים טובים פנויים ממלאכה ללמוד בתורה, וילך לשמוע דברי תורה להראות הדרך הישרה שיבור לו האדם, וכמו כן שבעה ימי סוכות, ועם זכותם ינצל האדם מן החלאים המקריים לבא בימות התמוז ובימות הגשמים. ולא כאותם שמאבדים זמנם באלו הימים לשחוק ב'קרטיץ' - קלפים] או דבר אחר, או להם ואוי לנפשם."

הרב עובדיה יוסף זצוק"ל



פרשת השבוע

הלכה שבועית

בערב חג הסוכות לא יאכל פת לחם בשיעור של יותר מכביצה פת, משעה עשרית ולמעלה, (בערך משעה ארבע בצהריים), כדי שיוכל לאכול את הסעודה של ליל החג לתיאבון. ויש מחמירים בזה מחצות היום ואילך. ובמקום צורך יש לסמוך על המיקלים.

מצות עשה מן התורה לאכול כזית פת בלילה הראשון של חג הסוכות בסוכה. וצריך לכוין קודם אכילתו שהוא יושב בסוכה וזכר ליציאת מצרים, ושהוא בא לקיים מצות עשה באכילתו.

בשאר ימי חג הסוכות, אין חיוב לאכול סעודה עם פת, אבל אם רוצה לאכול פת בשיעור של יותר מכביצה, חייב לאכול בסוכה. ויברך לישב בסוכה, וכמו שהארכנו בענין זה.

מותר לאכול פירות וירקות מחוץ לסוכה, וכן מותר לאכול אורז חוץ לסוכה, וכל שכן שמותר לשתות מחוץ לסוכה, מים או מיץ. ואם אוכל פת כסנין, כלומר עוגה, אם אוכל יותר מכביצה, צריך לאכול בסוכה, אבל לא יברך על אכילה זו ברכת 'לישב בסוכה'. ואם אוכל כשיעור קביעות סעודה, (ולענין סוכה שיעור זה הוא כשיעור מאה ששים ושתיים גרם), צריך לברך לישב בסוכה, וכמו שהסברנו כבר. כאשר אוכל בסוכה אכילה שצריך לברך עליה ברכת לישב בסוכה, לכתחילה הנכון יותר הוא, שיברך לישב בסוכה לפני שמתיישב לאכול, ולאחר הברכה יישב ויברך על מה שאוכל ויאכל לשבוע נפשו.

חג הסוכות הוא אחד מ'שלושת הרגלים', החגים המוזכרים בתנ"ך בהם בני-ישראל היו עולים לרגל בירושלים. הוא נמשך שבעה ימים, מי"ד בתשרי בערב ועד לצאת הכוכבים של כ"א בתשרי.

בחג הסוכות שלוש מצוות מיוחדות: ישיבה בסוכה, נטילת ארבעה מינים ושמחת החג.

הכנות לחג – רשימת מצרכים כדי לקיים את מצוות ארבעת המינים, עליכם להצטייד ב: לולב, לפחות שלושה הדסים, שתי ערבות ואתרוג. נהוג לאגוד את הלולב, ההדסים והערבות עוד לפני החג.

סעיף י' - ולפעמים יצויר שמותר לגלות. אם יודע שלמשדרכת יש מחלה פנימית אשר אינה גלויה לכול, והחתן אינו יודע מזה. אך צריך להיזהר שישלמו כל הפרטים. ואם לא ידע את הדבר

הלכות - החפץ חיים

לשון



מעצמו רק שמע מאחרים, אין לו לגלות אלא רק במקרה שידע שהחתן לא יעשה דין לעצמו, אלא יחוש ויחקור היטב. סעיף י"א ואם הוא יודע את בית המחותן שהוא בית פריצות, צריך לגלות. ואין צורך לזה שום פרט מהפרטים הנ"ל. ואפי' אינו יודע מעצמו רק שמע מאחרים, גם כן צריך לגלות. אך שיזהר שלא יאמר בלשון שיהיה משמע שהוא בעצמו יודע דבר זה, אלא בלשון "שמעתי כך וכך". ובדעתי היה להביא עוד מקרים לענין אומן ושכיר ומשרת, אך מפני הוצאת הדפוס כי רבה, וטרדת הזמן, נמנעתי מזה. אך כללו של דבר: האדם צריך להשים לב על דרכו, ובפרט על מוצא פיו, לא להתערב בענינים שבין אדם לחברו. אלא אם כן יידע בבירור את הענין לאמיתו ולכוון לתועלת. ולא מצד שנאה, לראות את הנולד מדיבורו, שלא יצא מנדר חדין חס שלום. ואז ה' יחיה בעזרו שלא ילכד בפח חצר. וצור ישראל יצילנו משגיאות ויראנו מנפלאות תורתו. "ברוך לעולם אמן אמן". תם ונשלם החלק השני מספר "חפץ חיים".

לא לקרוא בשעת
תפילה וקריאת התורה

שבת שלום

